

FIȘA DISCIPLINEI*Psihologie Animală*

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Psihologie
1.4. Domeniul de studii	Psihologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Psihologie – Linia Română
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Psihologie Animală			Codul disciplinei	PLR1229
2.2. Titularul activităților de curs	Dr. Carina Molnar				
2.3. Titularul activităților de seminar	Dr. Carina Molnar				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu
2.7. Regimul disciplinei	Opțional	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină de specializare (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					13
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					7
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele					1
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				33	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> ● Introducere în psihologie I ● Psihologie experimentală I
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs cu minim 150 locuri, calculator si videoproiector, tablă, flipchart, markere
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală cu minim 150 locuri, calculator si videoproiector, tablă, flipchart, markere

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii

Competențe funcționale (profesionale)	
Codul competenței	Competență

Cfct 1	Operarea cu concepte fundamentale domeniului psihologiei, în vederea (RAI) identificării nevoilor, clarificării contractului/sarcinilor și stabilirii obiectivelor în cadrul relației psiholog-client, sub supervizare (clienții pot fi indivizi, grupuri sau organizații, comunități sau societăți, în diverse contexte/situații)
Cfct 2	Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare/evaluare/intervenție în psihologie, prin (RAI) proiectarea evaluărilor relevante, intervențiilor sau produselor/serviciilor, în funcție de nevoile și contextul/situațiile clienților și obiectivele convenite, sub supervizare (clienții pot fi indivizi, grupuri sau organizații, comunități sau societăți)
Cfct 3	Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în cadrul demersului psihologic, în cadrul (RAI) implementării evaluărilor psihologice, intervențiilor sau serviciilor/produse psihologice, sub supervizare.
Competențe fundamentale (transversale)	
Codul competenței	Competență
CF1	Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice, specifice domeniului Psihologie, prin (RAI) cunoașterea și operaționalizarea principiilor etice în conduita psihologică, prin recunoașterea și rezolvarea dilemelor etice și a abaterilor de la standardele profesionale în practica profesională și cercetare, folosind o abordare adecvată de luare a deciziilor și management al calității, sub supervizare profesională.
CF2	Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei, prin (RAI) stabilirea unei alianțe de lucru, adoptarea perspectivei celorlalți și recunoașterea experiențelor acestora, exprimarea propriilor gânduri, contribuții profesionale și împărtășirea de informații cu clienții, alți profesioniști, publicul larg, precum și gestionarea adecvată a granițelor profesionale și personale, sub supervizare.
CF3	Utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare pe tot parcursul vieții (Continuing Professional Development – CPD), în vederea formării și dezvoltării profesionale continue în domeniul Psihologiei, prin (RAI) dezvoltarea calităților profesionale și menținerea, îmbunătățirea și lărgirea cunoștințelor, expertizei și competențelor multidimensionale
CF5	Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul Psihologiei, prin (RAI) lucrul eficient în echipă și consultarea colegilor/altor profesioniști din același domeniu sau din alte domenii pentru a oferi servicii sigure și de înaltă calitate, centrate pe client, sub supervizare.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
Cfct 1	1. Descrie coerent conceptele, principiile și paradigmele fundamentale ale psihologiei științifice, precum și principalele teorii și metodologii utilizate în cercetarea și practica psihologică.	
Cfct 1	2. Explică procesele psihice și mecanismele biologice, genetice și neurofiziologice care stau la baza comportamentului și funcționării psihologice, operând adecvat cu concepte ale psihologiei științifice.	2. Utilizează corect instrumente necesare în vederea intervieării, ascultării și observării clientului în cadrul interacțiunii cu aceștia.
Cfct 1		3. Analizează critic informațiile din literatura științifică, documente medicale / educaționale / organizaționale, analiza părților interesate și alte surse disponibile, atunci când furnizează servicii psihologice clienților.
Cfct 2	4. Explică în mod corect principalele teorii ale comportamentului individual, de echipă sau organizațional, precum și ale schimbării/modificării/dezvoltării, în cadrul unui demers de cercetare/intervenție psihologică.	4. Elaborează designuri de cercetare, evaluare și intervenție psihologică care sunt susținute robust teoretic și metodologic, sub supervizare.

Cfct 2	5. Explică principalele constructe psihologice și modalitățile lor de operaționalizare în cadrul practicii profesionale, prin metode și proceduri specifice de evaluare și intervenție psihologică.	5. Alege metodele și a strategiile de implementare a unui demers de cercetare/evaluare/intervenție psihologică, luând în considerare obiectivele evaluării/intervenției, starea (mentală) a clienților, contextul acestora și diferențele individuale/de grup/organizaționale în cadrul unui proces de intervenție psihologică, sub supervizare.
Cfct 2	6. Explică principiile demersului de cercetare psihologică, incluzând formularea ipotezelor, utilizarea analizelor statistice și integrarea rezultatelor în literatura științifică de specialitate.	
Cfct 3	8. Anticipează posibilele dificultăți și probleme care pot apărea din metoda/serviciul în sine, specificitatea clienților etc., și modalitățile de depășire a acestor dificultăți în interacțiunea cu clientul.	7. Analizează datele empirice din cadrul unui demers de cercetare/intervenție și de evaluare psihologică, sub supervizare.
CF1	1. Explică legi și reglementări asociate cercetării și practicii profesionale în psihologie	1. Aplică principiile și standardele deontologice în procesul de evaluare psihologică, utilizând proceduri și instrumente validate, conform reglementărilor și ghidurilor stabilite de organismele profesionale reprezentative ale domeniului.
CF2	5. Operează pertinent cu limbajul și terminologia specifice domeniului, în interacțiunea cu beneficiarul serviciilor psihologice, astfel încât acesta să înțeleagă mesajul transmis.	5. Prezintă informații și contribuții profesionale într-o manieră adaptată interlocutorului și contextului profesional, colaborând eficient în echipe interdisciplinare și utilizând tehnici de comunicare adecvate mediilor culturale, organizaționale și digitale.
CF2	6. Cunoaște terminologia de bază specifică domeniului psihologiei într-o limbă de circulație internațională.	
CF3	7. Utilizează metode și tehnici eficiente de învățare în cadrul formării profesionale continue, valorificând rezultatele cercetărilor empirice și bunele practici în dezvoltarea competențelor profesionale, sub supervizare.	6. Aplică strategii de învățare pe tot parcursul vieții, identificând nevoile de dezvoltare profesională și valorificând oportunitățile de formare continuă pentru adaptarea competențelor la dinamica mediului profesional.
CF5	12. Demonstrează că deține reperele procedurale ale unei comunicări eficiente în grup	10. Colaborează eficient în echipe profesionale și interdisciplinare utilizând adecvat resursele instituționale și comunitare pentru abordarea problemelor psihologice.
CF5	13. Demonstrează însușirea unor cunoștințe relevante din domenii conexe psihologiei, pentru a le integra în relația cu beneficiarul serviciilor psihologice.	
CF5	14. Utilizează procedeele adecvate care contribuie la cooperarea interdisciplinară/multidisciplinară/transdisciplinară, dinamica grupurilor și leadership, aplicabile într-un context de interacțiune în grupuri de lucru interdisciplinare.	

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Înțelegerea conceptelor fundamentale din psihologia animală (comportament, adaptare, cogniție, motivație).
2. Cunoașterea principalelor teorii și perspective din etologie și psihologia comparată.
3. Înțelegerea mecanismelor evolutive care stau la baza comportamentului animal.

4. Cunoașterea relației dintre comportamentul animal și mediul ecologic (habitat, resurse, presiuni de mediu).
5. Familiarizarea cu rolul studiului comportamentului animal în conservarea speciilor și adaptarea la schimbările de mediu.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Capacitatea de a analiza și interpreta critic studii de caz și cercetări din domeniul psihologiei animale.
2. Abilitatea de a compara comportamente între specii dintr-o perspectivă evolutivă și ecologică.
3. Dezvoltarea gândirii critice în evaluarea impactului activităților umane asupra comportamentului animal.
4. Abilitatea de a utiliza concepte teoretice pentru explicarea adaptărilor comportamentale în diferite habitate.
5. Capacitatea de a integra cunoștințe din psihologie, biologie și ecologie în analiza comportamentului animal și uman.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații
Introducere: Studiul comportamentului animal	prelegere interactivă, brainstorming, activare de cunoștințe anterioare, discuții dirijate	prezentarea structurii cursului; clarificarea așteptărilor; stabilirea regulilor de lucru;
Psihologie Comparată și Etologie	prelegere, analiză comparativă, învățare prin descoperire	utilizarea de materiale video documentare; recomandare lecturi clasice
Evoluție, adaptare, cogniție și comportament	expunere interactivă, dezbateri, problematizare, lucru pe echipe	accent pe conexiuni interdisciplinare (biologie-psihologie); utilizare scheme conceptuale; posibil invitat (etolog/biolog)
Un alt mod de a vedea lumea: Senzația și percepția	demonstrații, învățare experiențială, analogii, studii de caz	materiale vizuale și simulări; exerciții comparative om-animal
Comunicarea în lumea animală	analiză video, lucru în grup, brainstorming	exemple multimedia; încurajarea interpretării comportamentelor observate
Luarea de decizii și motivația	studii de caz, dezbateri, problem-based learning	conexiuni cu psihologia umană; aplicații practice
Emoțiile la om și alte animale	prelegere interactivă, dezbateri, analiză critică de articole	discuții etice; recomandare articole recente; posibil invitat (specialist în bunăstarea animalelor)
Dezvoltarea comportamentului la diferite specii de animale	studii longitudinale (prezentate), lucru în echipă, învățare prin descoperire	exemple comparative;
Comportamentul de reproducere al animalelor	prelegere și analiză video, discuții dirijate, studii de caz	abordare științifică riguroasă; gestionarea sensibilității temei
Agresivitatea și conflictul în lumea animală	dezbateri, analiză de caz, problematizare	corelare cu comportamentul uman; discuții despre funcționalitatea agresivității
Conștiința de sine	dezbateri, analiză critică, analiză video, studii experimentale (prezentate)	exemple clasice (testul oglinzii); stimularea gândirii critice
Cogniția socială	învățare colaborativă, studii de caz, discuții ghidate	aplicații interdisciplinare; exemple din primatologie
Comportamentul social	lucru în echipă, analiză comparativă, brainstorming	corelare cu societățile umane; utilizare scheme și modele
Curiozități din lumea animalelor	prezentări ale studenților, învățare prin descoperire, discuții interactive	activitate de sinteză; încurajarea creativității; feedback final
Bibliografie		
<ul style="list-style-type: none"> Wynne, C. D. L. & Udell, M. A. R. (2021). <i>Animal Cognition: Evolution, Behavior and Cognition</i>. 3rd edition. UK: Red Globe Press. 		

- Goodenough, J., McGuire, B. & Jakob, E. (2010). *Perspectives on Animal Behavior*. 3rd ed., NJ: John Wiley & Sons, Inc.
- Rubenstein, D. R. & Alcock, J. (2019). *Animal Behavior*, 11th ed. NY, Oxford: Oxford University Press.

Notă: din lucrările menționate mai sus, este obligatorie parcurgerea doar a capitolelor aferente temelor predate la curs și seminar

Bibliografie opțională:

- Lorenz, K. (1981). *The Foundations of Ethology*. Springer Vienna
- Wilson E.O. (1975). *Sociobiology: The New Synthesis*. Cambridge, Mass., Harvard University Press
- Krebs J.R., Davies, N.B., 1993. *An Introduction to Behavioural Ecology*. Oxford. Blackwell Scientific Publications.
- Cotterill, R.M.J., (2001). Evolution, Cognition and Consciousness. *Journal of Consciousness Studies*, 8 (2), 3-17.
- Dawkins, M.S. (1995). *Unravelling Animal Behaviour. Second Edition*. Longman Singapore Publishers.
- Lorenz K., 1950. The comparative method în studying innate behaviour patterns. *Symposium of the Society for Experimental Biology*, 4: 221-268.
- Frans de W. (1982). *Chimpanzee Politics: Power and Sex among Apes*. Johns Hopkins University Press
- Frans de W. (1989). *Peacemaking among Primates*. Harvard University Press.
- Frans de W. (1996). *Good Natured: The Origins of Right and Wrong in Humans and Other Animals*. Harvard University Press.
- Frans de W. (2006). *Primates and Philosophers: How Morality Evolved*. Princeton University Press.
- Morris, D. (2021). *Maimuța goală*. Grupul Editorial Art
- Morris, D. (2016). *Zoomenirea*. Grupul Editorial Art

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
Studiul comportamentului animal – studii de caz	analiză de studii de caz, discuții ghidate, lucru în echipă, învățare prin descoperire	utilizarea fișelor de analiză; implicarea activă a studenților în interpretare
Etologia aplicată – studii de caz	studii de caz, problem-based learning, dezbateri	exemple din viața reală (zoo, animale domestice); posibil invitat practician
Evoluție, adaptare, cogniție și comportament - studii de caz	analiză comparativă, lucru pe grupuri, prezentări scurte	accent pe interpretarea adaptativă a comportamentelor
Vederea la porumbei, mirosul la câini și auzul la lilieci	demonstrații video, învățare experiențială, analogii	materiale multimedia; exerciții comparative om-animal
Comunicarea și cogniția la animale	analiză video, discuții ghidate, brainstorming, studii de caz	interpretarea semnalelor de comunicare; încurajarea gândirii critice
Bunăstarea animalelor	dezbateri, studii de caz, problematizare, lucru în grup	discuții etice; exemple din industrie/laboratoare/adopții
Antropomorfizarea și antroponegarea emoțiilor	dezbateri, analiză critică, exerciții aplicative	clarificarea conceptelor; exemple din media și viața cotidiană
Joaca la animale	analiză video, observație ghidată, brainstorming	identificarea funcțiilor jocului; discuții comparative
Experiențele timpurii și impactul practicilor parentale la animale	studii de caz, lucru în echipă, discuții dirijate	corelare cu dezvoltarea umană; exemple din cercetare
Costuri și beneficii: dominanță sau submisivitate?	dezbateri, analiză de caz	aplicarea conceptelor în scenarii concrete; stimularea argumentării
Teoria minții la animale	analiză de experimente, dezbateri, învățare prin descoperire	prezentarea studiilor clasice; dezvoltarea gândirii critice
Învățarea socială: ce este și de ce să o facem? exemple de la diferite specii	studii de caz, lucru pe grupuri, prezentări, brainstorming	exemple din diverse specii; aplicații practice
Empatia și altruismul	dezbateri, analiză de studii, discuții ghidate	clarificări conceptuale; discuții despre limitele interpretării
Mituri despre animale	brainstorming, dezbateri, învățare prin descoperire, prezentări ale studenților	activitate de sinteză; corectarea concepțiilor greșite; feedback final

Bibliografie

- Manning, A. & Dawkins, M. S. (2012). *An Introduction to Animal Behavior*. 6th ed. Cambridge: Cambridge University Press.
- Frans de W. (2009). *The Age of Empathy: Nature's Lessons for a Kinder Society*. Profile Books Ltd
- Frans de W. (2016). *Are We Smart Enough to Know How Smart Animals Are?* W. W. Norton & Company
- Lorenz, K. (1974). *On Aggression*. Harcourt Brace & Co.

Notă: din lucrările menționate mai sus, este obligatorie parcurgerea doar a capitolelor aferente temelor predate la curs și seminar

Bibliografie opțională:

- Lorenz, K. (2002). *Man Meets Dog*. Routledge
- Lorenz, K. (1949). *King Solomon's Ring*. Routledge
- Pryor, K. (2001). *Lads Before the Wind: Diary of a Dolphin Trainer*. Sunshine Books, Inc.; 4th Expanded edition
- Pryor, K. (2001). *Don't Shoot the Dog: The New Art of Teaching and Training*. Ringpress Books Ltd; 3rd edition
- Bradshaw, J. (2017). *The Animals Among Us: How Pets Make Us Human*. Basic Books.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs		Colocviu	60%
9.5 Seminar/laborator		Două sarcini pe parcurs	40%

9.6 Standard minim de promovare

Evaluarea finală se realizează pe baza colocviului, în sesiunea de la finele semestrului.

Nota finală se compune din:

- a. punctajul obținut la colocviul practic în proporție de 60% (maxim 6 puncte)
- b. punctajul obținut la evaluarea pe parcurs (două sarcini de seminar) în proporție de 40% (maxim 4 puncte)

Criterii minime cumulative pentru promovare:

- (1) Minimum 3 puncte (din 6) la colocviul practic;
- (2) Minimum 1.5 puncte (din 4) la evaluarea pe parcurs;

Condiții de participare la colocviu:

- Participarea la cel puțin o evaluare pe parcurs;
- Obținerea a minimum 1.5 puncte la evaluarea pe parcurs pentru ca punctajul aferent colocviului să fie luat în calcul

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
1 FĂRĂ SĂRĂCIE 	2 FOAMETE "ZERO" 	3 SĂNĂTATE ȘI BÎNĂSTARE 	4 EDUCATIE DE CALITATE 	5 EGALITATE DE GEN 	6 APA CURATĂ ȘI SĂNĂTATE 	7 ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE 	8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ 	9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10 INEGALITĂȚI REDUSE 	11 ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE 	12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE 	13 ACȚIUNE CLIMATICĂ 	14 VIAȚA ACVATICĂ 	15 VIAȚA TERESTRĂ 	16 PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUTII EFICIENTE 	17 PARTENERIAȚE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR 	Nu se aplică nici o etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

Data completării:

06.04.2026

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

29.04.2026

Semnătura directorului de departament